

21.10.2024

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

sara.kuitunen@eduskunta.fi

Verojaosto tiistai 22.10.2024 klo 10.30 / HE 107/2024 vp / Asiantuntijapyyntö

HE 107/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvoverolain 11 §:n ja liitteen muuttamisesta

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt lausuntoa ajoneuvoverolain 11 §:n ja liitteen muuttamisesta. Esityksen mukaan ajoneuvoveroa korotettaisiin yhteensä noin 34 miljoonalla eurolla vuoden 2026 tasossa. Korotus kohdistuisi **pääosin täyssähköautojen ja ladattavien hybridien perusveroon ja käyttövoimaveroon**. Esitys liittyy valtion vuoden 2025 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua ja päästä kuultavaksi aiheesta.

Ajoneuvoveron korotus

Hallituksen esitykset täyssähköautojen ja ladattavien hybridihenkilöautojen ajoneuvoveron perusveron ja/tai käyttövoimaveron nostosta ovat **suuruudeltaan melko maltillisia ja vaikutuksiltaan pienehköjä**. Vaikutukset yrityssektoriin ennakoidaan kuitenkin olevan yli 2,5 miljoonaa euroa vuositasolla, mikä rasittaa yritysten kustannuksia.

Suomen Yrittäjät katsoo, että **päästöohjauksen näkökulmasta esitys ei ole ongelmaton**. Uusien henkilöautojen käyttövoimamurros on viime aikoina hidastunut ja sähkökäyttöisten autojen ensirekisteröintimäärät ovat tänä vuonna olleet selvästi edellisvuotta alempana. Käytettyinä maantuotujen henkilöautojen määrä on noin puolet uusien henkilöautojen kokonaismäärästä, ja maahantuoduista suurin osa on viime aikoina ollut täyssähköautoja tai hybridejä. **Autokannan uusiutumista ja vaihtoehtoisia käyttövoimia tulee edelleen vauhdittaa, kunnes liikenteen päästötavoitteiden saavuttaminen on näköpiirissä**. Siten työsuohdesähköautojen verotusarvon verotuen jatkaminen vuosille 2026-2029 on kannatettava toimenpide.

Liikenteen verotukselle on ymmärrettävä fiskaalinen peruste ja jossain vaiheessa myös sähköautoilla liikkumista tulee verottaa nykyistä enemmän. Verotusta tulee kehittää kokonaisuudistuksen ja -harkinnan kautta. Nyt esitetyn mukaiset ajoneuvoveron muutokset ovat mittakaavaltaan pieniä myös valtiontalouden näkökulmasta.

Liikenteen verotuksen ja rahoituksen kokonaisuudistus

Liikenteen osuus valtion verotulokertymästä on alentunut, ja liikenteen erilisverotulot painuvat nykyverotusperiaatteilla kolmen miljardin euron tasoon vuonna 2030. Kehitys johtaa myös liikenteen epäoikeudenmukaisempaan verotukseen. **Liikenteen verotukseen tarvitaan pitkäjänteinen ja kokonaisvaltainen ratkaisu**, johon nyt esillä oleva esitys ja hallituksen muut tähänastiset linjaukset eivät vielä vastaa.

Valtioneuvosto on käynnistänyt hallitusohjelman mukaisen liikenteen rahoituksen ja verotuksen kokonaisuudistuksen lokakuussa 2024. **Suomen Yrittäjät peräänkuuluttaa avointa, eri vaihtoehtoja tarkastelevaa ja laajalaiset vaikutukset tunnistavaa valmistelua.** Yrityksille toimintaympäristön ennakoitavuus on erittäin tärkeää, joten uudistus tulee valmistella vaikutusarviointineen ja siirtymäaikoineen huolellisesti. Suomen Yrittäjät katsoo, että kokonaisuudistuksessa tulee huomioida seuraavaa:

- Suomen kansainvälisestä kilpailukyvyistä on huolehdittava. Koko logistisen ketjun toimivuus ja kestävyys on lähtökohta kustannuskilpailukyvyn ohella.
- Uudistuksen pääperiaatteina tulee olla kohtuullinen verorasitus ja päästöohjaus sekä samalla riittävä verotuotto.
- Verolajien keskinäiset suhteet tulee uudistaa yritysten näkökulma huomioiden.
- Liikenteen tienkäyttömaksuja tulee tarkastella kokonaisuudistuksessa, jossa niiden vaikutukset ja soveltuvuus arvioidaan kattavasti.
- Liikenteen verotus vaikuttaa suoraan tai välillisesti kaikkeen elinkeinotoimintaan. Yritysten kulujen verovähennysoikeus tulee olla pääroolissa ja liikennetoimialan mahdolliset siirtymäajan ratkaisut maltillisia. Ammattidieselin valmistelu tulee aloittaa kehysriihen päätösten mukaisesti tie-liikenteen päästökaupan valmistelun rinnalla.
- Suomen Yrittäjät katsoo, että verotuksen painopisteen tulee yleisesti painottua kulutuksen ja haittojen verotukseen, työn ja yrittämisen verotuksen sijaan.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Sini Puntanen
liikenne- ja kaupunkipolitiikan asiantuntija